

Ja, fordi jeg ofte bliver angrebet og citeret. Man har henvist til, hvad jeg har udtalt i denne Retning. Lykkeligtvis ved Folk, hvad jeg vil. Man har sagt, at jeg og min ærede Ven her bagved mig (B. Christensen), om hvem jeg forøvrigt ikke vidste, at han havde indgivet noget Forfatningsforslag (B. Christensen: Communal!) skulde have givet Forfatningsforslag, som blandt Andet skulde have den Egenskab, at det var republikansk. Jeg er ikke af dem, der vilde fræffes tilbage fra at tilstaae, om det var Tilfældet, at jeg havde republikanske Anskuelser, ja jeg vil gaae meget videre og sige, at dersom jeg i dette Dieblif troede, at Danmarks Frelse laae i at blive Republik, saa skulde jeg gaae til Den, som først skulde vide det fra mig, og sige ham det i dette Dieblif, og søge at faae det gennemført, men det er ikke den første Gang, at jeg mere end nogen Anden her i denne Sal har søgt at gjøre det gjældende, at netop Monarchiet er en nødvendig Betingelse for Statens Tilværelse i Europa, og helst for smaa Staters Tilværelse som vor; jeg har søgt i sin Tid, da Forhandlingerne herom havde Noget at betyde, at gjøre dette gjældende, og saa skarpt som det var muligt, at holde os indenfor saa snevre Grændser i denne Henseende, som gjørligt var; det Samme har jeg gjort i det omhandlede Forslag, jeg gennem Pressen har bragt for Dagen. Jeg har deri fulgt, hvad jeg senere har lært at kende var Grundlaget for de Dverreenskomster, hvorpaa vor fredelige Tilværelse nu beroer; thi i disse Dverreenskomster staaer der med rene og klare Ord i Henseende til de Tilbud, vi selv have gjort, at man venter af vor Regjering, at den snart og med kraftig Haand — jeg kan ikke huske, om netop disse Ord staae der, men det er ialtsald Meningen — vil bringe samtlige Statsdele under een fælleds Forfatning, saaledes at der tillige gives dem hver en særffilt Udvikling, hvorved Friheden befaestes. Dette Grundlag staae vi paa, og lykkeligtvis falder dette Grundlag sammen med det, jeg selv i sin Tid har været med at tilraade Kongen at tilstede Landsdelene; thi i Kundgjørelsen af 24de Marts 1848 udtaler Kongen for de Landsdele, som han dengang troede at kunne raade over med fuldstændig Sikkerhed, at han vilde give dem en Fællesforfatning; men tilslger til-

lige Slesvig en saa vidt provindskel Selvstændighed, som gjørligt var. Dersom man vilde gjøre det til „meget Lidet“, saa var det en Spot, man havde lagt i Kongens Mund; hvad gjørligt var i hiint Dieblif betyder saameget, som kunde taales, uden at Fællesskabet absolut ophørte. Efter den Tid har Omstændighedernes Magt langt mere end vor egen Indflydelse bragt os til at gennemgaae en meget lang Udvikling. De forskjellige Magter, som venfabeligt raadede os, veg tilbage fra at fyldestgjøre vore Fordringer i den Form, hvori vi havde stillet dem, og Omstændighederne gjorde os disse Fordringers Fuldbyrkelse mindre nødvendig, idet man greb til at hylle Hællstaten i den kongelige Raabe, for at den skulde være sikret i en Genhed ved dette dynastiske Middel, og heri have alle de Mænd, som have havt Sæde i Regjeringen fra 1848 indtil nu, deeltaget. Det maa man vel lægge Mærke til. Og hvem har til enhver Tid været mere redebon i at støtte enhver som helst Regjering, selv den, der viste Tilfidsfattelse, end netop vi, som man nu kalder „et Parti“ eller „en Side“? Er der nogen Regjeringsmand, der tør træde frem og nægte, at dengang, da det meest afgjørende Skridt i den af mig nysnævnte Retning blev anmeldt her i Thinget, dengang nemlig, da det saakaldte Notabelproject blev os forelagt, at det da var os, som vare meest redebonne til at støtte det daværende Ministerium, og dog blev den Dag Grundlaget lagt til alt det, som senere er skeet; thi dengang blev Grundlaget lagt til en Samstadsforfatning. Enten maae vi bort fra dette Grundlag, eller vi maae blive ved Samstadsforfatningen. Vi kom imidlertid ikke dengang ved hiint Grundlag til nogen Afslutning; thi det var ingen Afslutning, det var endnu et meget ufuldstændigt Løfte, men alle de forskjellige Tildragelser, alle de Udviklingsstrin, som siden ere gennemgaaede, maae bæres af dem, som have lagt Grunden, siden de ikke efter den Tid have havt Hjerte til at træde imellem og sige: her skulde vi standse, og her kunne vi gjøre noget Andet (Hør!). Hvo har endnu sagt os, hvad dette Andet er, som de ville gjøre? Det er dog det, vi først skulde vide, naar man forefaster os Alt, hvad